

نوشته: الحافظ سلیمان بن ابراهیم بن القندوزي الحنفي.

تصحیح و تدقیق: دارالکتب العراقیه.

ناشر: بصیرتی، قم.

شمار صفحه ها: 527.

قندوزی، در سال 1220 ه. ق. دیده به جهان گشوده در بلخ، به فراگیری دانش پرداخت. برای ادامه تحصیل، به بخارا رفت. سپس به هند و افغانستان رفت و با بزرگان طریقت، همراه گشت و در سیر و سلوک و تفقه در دین، به درجات عالی نائل آمد، آن گاه، به قندوز بازگشت. مدت زمانی در آن جا اقامت گزید و به نشر دانش و هدایت و ارشاد خلق همت گماشت. از آن جا که شوق زیستن در جوار بیت الله الحرام را در سر داشت، در سال 1269 ه. ق روانه بیت الله شد. به قونیه که رسید، سه سال و شش ماه، در آن جا ماند. کتابهای شیخ محی الدین بن عربی حاتمی را از روی نسخه دست نوشته وی، یادداشت کرد. تا این که از سوی سلطان وقت، به مسند مشیخه تکیه شیخ مراد بخاری مأمور شد و در آن جا به ارشاد مردم و نشر علم حدیث و تفسیر پرداخت و در سال 1294 ه. ق. در قسطنطنیه دیده از جهان فرو بست (40).

از جمله آثاری که از وی به جای مانده، کتاب: ینابیع الموده است.

این اثر، بار اول و بار دوم، در سال 1302 ه. ق در استنبول، پس از گذشت هشت سال از فوت مؤلف، از سوی مهدی ملک التجار، در 527 صفحه، به چاپ رسیده است.

بار سوم، در مشهد، به سال 1308 ه. ق. در دو جزء، در 455 صفحه، به گونه سنگی، به تصحیح محمد شفیع اعتماد الدوله.

بار چهارم، در بمبئی، به سال 1311 ه. ق. به اهتمام شیخ علی محلاتی، در 448 صفحه، به گونه سنگی، در پایان این چاپ، ترجمه مؤلف آمده است.

بار پنجم، در تهران، به سال 1312 ه. ق. با مفاتیح المحجة، در 614 صفحه. بار ششم، در بیروت، در سه جزء.

بار هفتم، در نجف اشرف، به سال 1384 ه. ق. با تصحیح، چاپخانه حیدریه.

آنچه در دست داریم، چاپ هشتم کتاب است.

مؤلف در این کتاب، فضائل پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) را با استناد به کتابهای مورد اعتماد، مانند: صحاح ست و... در يك مقدمه و صدياب، گرد مي آورد.

از باب هفتاد و يك به بعد، مباحثی در باره غیبت امام زمان (عج)، با استفاده از کتابهای گوناگون مطرح می کند: از جمله:.

آیاتی که براساس روایات اهل بیت، به حضرت مهدی (عج) تفسیر شده، از کتاب: المحجة فیما نزل فی القائم الحجة نقل می کند.

روایاتی که بیانگر نشانه ها و شرطهای برپایی رستاخیزند، از جواهر العقدين می آورد.

درباره ویژگیهای حضرت مهدی (عج) و این که او از اهل بیت است و فرزند زهرا (س) روایاتی از کتابهای اهل سنت مانند: کنوز الدقائق، مسامرة الاخیار، سنن ترمذی، مناقب لابن المغازلی الشافعی و اسعاف الراغبین درباره حضرت مهدی (عج) نقل کرده است.

سخنان حضرت امیر (ع) را درباره شأن و منزلت مهدی (عج) از نهج البلاغه می آورد.

از پیامبر (ص) و ائمه (ع) درباره گرفتاریهای اهل بیت، تا پیش از ظهور، روایاتی را می آورد.

روایات بیانگر نام و شمار ائمه (ع) ظهور حضرت، دجال و حدیث: (بعدي اثنا عشر خلیفه) را از کتاب فرائد السمطين، یادآور می شود.

زمان ولادت حضرت، کرامات حضرت، ویژگیهای، آنان که توفیق دیدار او را یافته اند، سخنان اهل الله، از اصحاب کشف و شهود، تفسیر آیه شریفه: (یوم ندعوا کل اناس بامامهم) و... از موضوعاتی است که به آنها می پردازد.

یکی از مستشرقان، ینابیع الموده را این گونه معرفی می کند:.

(ینابیع الموده وهی شمائل النبی(ص) وآل بیت فیها اقتباسات کثیره من المصنفات القدیمة ولذا لها فائده کبری وهی مرغوبه فی بلاد عجم...)(41).

ینابیع الموده، سیره و سیرت پیامبر(ص) و اهل بیت را در بر دارد و در آن از کتابهای زیادی از علمای پیشین استفاده شده و دارای فوائد بزرگ و بسیاری است و در بلاد و سرزمین غیر عرب رواج دارد.

این اثر، نه تنها در مناطق شیعه نشین مورد توجه بوده و هست، بلکه در دیگر شهرهای اسلامی نیز، از ارزش و اهمیت شایانی برخوردار است.